

MALEZJA

PODSTAWOWE INFORMACJE

Państwo położone w Azji Południowo-Wschodniej, zajmuje południową część Półwyspu Malajskiego (Malezja Zachodnia) oraz północną część wyspy Borneo/Kalimantan

Obszar	330,2 km ² (w tym 131,8 km ² na Półwyspie Malajskim),
Liczba ludności	ok. 29, 2 mln – 46. Miejsce na świecie
Kraj wielonarodowościowy	<i>Bumiputra</i> (Malajowie, rdzenni Tajowie oraz ludy tubylcze) - 61.0%, Chińczycy – 22.0%, Indusi – 6.0%, inni – 8.0%
Podział administracyjny	Malezja podzielona jest na 13 stanów (<i>negeri-negeri</i>), w tym 9 sułtanatów oraz 3 terytoria federalne (<i>wilayah-wilayah persekutuan</i>). 9 spośród stanów posiada tytułarnych władców, sułtanów, zwanych też radzami (<i>Yang di-Pertuan Besar</i>), oraz własnych premierów (Chief Minister). Pozostałe 4 stany, Penang, Malakka, Sabah oraz Sarawak, będące niegdyś koloniami Korony brytyjskiej, mają tytułarnych zarządców, gubernatorów (<i>Yang di-Pertuan Negeri</i>) oraz premierów (Chief Minister).
Ustrój polityczny	federalna monarchia konstytucyjna
Głowa państwa	król (wybierany na okres 5 lat przez Zgromadzenie Władców, składające się z sułtanów i gubernatorów stanów - sułtanów). Tradycyjnie władcą zostaje najstarszy wiekiem spośród elektorów.
Władza ustawodawcza	należy do 2-izbowego parlamentu: Izby Posłów i Izby Senatu
Władzę wykonawczą	sprawuje rząd z premierem mianowanym przez króla.
Stany Malezji mają autonomię wewnętrzną z własną konstytucją i organami władz, ale sprawy zagraniczne, obrona, finanse i oświata podporządkowane są rządowi centralnemu	
Stolica	Kuala Lumpur (ok. 1,6 mln mieszkańców)
Stolica administracyjna	Putrajaya, ok. 50.000 mieszkańców - nowa stolica administracyjna rządu federalnego Malezji, powstała by odciążyć przeludnione Kuala Lumpur. Gabinet premiera został przeniesiony do Putrajayi w 1999 roku, a cały proces przenosin zakończył się w 2005. Kuala Lumpur nadal pozostaje siedzibą parlamentu oraz komercyjną i finansową stolicą państwa. Inne większe miasta Malezji to George Town, Ipoh oraz Johor Bahru.

Przynależność do międzynarodowych organizacji politycznych i gospodarczych: ASEAN (od 8 sierpnia 1967 r. jako członek-założyciel), AFTA, APEC, ASEM, WTO, IBRD, IMF, ADB.

Religia	islam – 55,8% religie tradycyjne – 16,3% chrześcijaństwo – 8,4% buddyzm – 6,8% niereligijni – 6,6% hinduizm – 5,7%
Jednostka monetarna	ringgit (MYR)
Strefa czasowa	UTC +8

Malezja jest obecnie jednym z najlepiej rozwiniętych gospodarczo krajów Azji Południowo-Wschodniej. Podstawą obecnego rozwoju gospodarczego Malezji jest *Nowy Model Ekonomiczny 2010-2020 – NEM*, następca dotychczasowej ideologii rozwoju – *Nowej Polityki Ekonomicznej – NEP*, realizowanej od początku lat 70-tych XX wieku. Nadrzędnym celem politycznym i gospodarczym programu *NEM* jest wprowadzenie Malezji, znajdującej się w czołówce krajów rozwijających, do grupy państw wysokorozwiniętych do roku 2020. Aby osiągnąć zamierzony cel, rząd Malezji deklaruje wsparcie tych gałęzi gospodarki, które mają największy potencjał wzrostu (w tym przemysł, wykorzystujący zaawansowane technologie) oraz rodzime, innowacyjne rozwiązania techniczne, a także przekształcić system edukacji tak, aby opuszczali go absolwenci kierunków najbardziej poszukiwanych na rynku pracy oraz doprowadzić do włączenia wszystkich malezyjskich grup społecznych do korzystania z bogactw kraju. Aktualnie, w 5-letniej perspektywie czasowej realizowany jest *X Narodowy Planu Rozwoju 2011-2015 – X NPR*, a na jego urzeczywistnienie przewidziano środki w wysokości 230 mld MYR (ok. 72 mld USD). Rząd Malezji wytypował 12 narodowych kluczowych obszarów gospodarki – *NKEA*. Według tego podziału podstawą malezyjskiej transformacji i dalszego wzrostu gospodarczego w ramach *X NPR* są (według hierarchii ważności): przemysły ropy naftowej i gazu ziemnego oraz oleju palmowego i jego produktów pochodnych, usługi finansowe, handel hurtowy i detaliczny, turystyka, informatyka i telekomunikacja (ICT), edukacja, przemysł elektryczny i elektroniczny, usługi biznesowe, turystyka zdrowotna, rolnictwo oraz rozwój obszaru metropolitalnego Kuala Lumpur.

Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne gospodarki Malezji

Wyszczególnienie	2011	2012	2013 <i>prognoza</i>
PKB na 1 mieszkańca (w tys. USD)	9,5	10,1	11,3
PKB (w mld USD)	287,9	307,2	322,5
PKB (wzrost %)	5,1	4,5	5,0
Deficyt budżetowy (% PKB)	-5,0	-4,7	-4,0
Dług publiczny (% PKB)	57,9	<i>b.d.</i>	<i>b.d.</i>
Inflacja (%)	3,2	3,0	3,0
Bezrobocie (%)	3,1	3,2	3,1
Eksport (mld USD)	219,6	229,6	237,3
Import (mld USD)	180,6	198,6	204,2
Bezpośrednie inwestycje zagraniczne (mld)	10,36	<i>b.d.</i>	<i>b.d.</i>

USD)			
Inwestycje portfelowe (mld USD)	9,6	b.d.	<i>b.d.</i>
Inwestycje bezpośrednie Malezji za granicą (mld USD)	-14,26	b.d.	<i>b.d.</i>

Źródło: Department of Statistics Malaysia/Bank Negara Malaysia/Ministry of International Trade & Industry Malaysia

RAMY PRAWNO-TRAKTATOWE WSPÓŁPRACY GOSPODARCZEJ

Stosunki dwustronne pomiędzy Polską i Malezją regulowane są przez następujące akty prawne:

- Umowa o cywilnej komunikacji lotniczej z 24 marca 1975 roku;
- Umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania i zapobieżenia uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu z 16 września 1977 roku;
- Umowa o popieraniu i ochronie inwestycji z 21 kwietnia 1993 roku;
- Umowa o współpracy gospodarczej, naukowej i technicznej z 22 marca 1996 roku;
- Umowa o współpracy w dziedzinie nauki i techniki z 30 sierpnia 2000 roku.

Wymiana handlowa z Polską (mln USD)

	2010	2011	2012	<i>Dynamika 2011 = 100</i>
Obroty	943,3	852,5	883,8	103,7
Eksport	207,0	165,3	195,8	118,5
Import	752,7	687,2	688,0	100,1
Saldo	-545,7	-521,9	-492,2	*

Źródło: GUS

Podobnie jak w latach poprzednich, według oceny WPHI w Kuala Lumpur, realna wielkość polskiego eksportu do Malezji jest znacznie większa niż wykazują to statystyki. Spowodowane jest to przede wszystkim sprzedażami: pod obcą marką handlową towarów, produkowanych w Polsce, pośrednimi (odnotowanymi w statystyce kraju sprzedaży, a nie pochodzenia towaru) oraz w ramach obrotu wewnątrz korporacyjnego (polskie towary są często eksportowane do Malezji za pośrednictwem lub w ramach firm / koncernów międzynarodowych). Ponadto ciągle znaczna część wymiany towarowej dokonywana jest za pośrednictwem państw trzecich, głównie Singapuru.

Główne towary eksportowane z Polski do Malezji w 2012 roku:

- wyroby z metali nieszlachetnych, urządzenia mechaniczne i elektryczne, przyrządy i aparaty optyczne, tworzywa sztuczne i wyroby z kauczuku, produkty pochodzenia zwierzęcego,

Główne towary importowane do Polski z Malezji w 2012 roku:

- urządzenia mechaniczne i elektryczne, tłuszcze i oleje, tworzywa sztuczne i kauczuk naturalny i wyroby z kauczuku, produkty przemysłu chemicznego.

W 2012 roku Malezja została w polskich statystykach sklasyfikowana na 56. pozycji pod względem wartości polskiego eksportu i na 35. pod względem wielkości importu z poszczególnych krajów. Malezja znajduje się na 16 miejscu wśród krajów, z którymi Polska odnotowała największe saldo ujemne w obrotach handlowych.

WSPÓŁPRACA INWESTYCYJNO-KAPITAŁOWA

Nie odnotowano żadnych inwestycji polskich w Malezji oraz inwestycji malezyjskich w Polsce.

DOSTĘP DO RYNKU

Polsko-malezyjska współpraca gospodarcza, na podstawie wcześniej zawartych porozumień, ma pełne podstawy prawno-traktatowe, pozwalające na nieskrępowany rozwój aktywności podmiotów gospodarczych z obydwu krajów w zakresie tak handlu, jak i bardziej złożonych form współpracy np. tworzenie spółek *joint-ventures* z podmiotami malezyjskimi czy inwestowanie w Malezji.

Mimo licznych deklaracji zmiany i poprawy bieżącej sytuacji, malezyjskie procedury są bardzo mocno biurokratyzowane oraz nieprzejrzyste. Do najważniejszych, formalnych i pozataryfowych przeszkód w dostępie do rynku malezyjskiego, obowiązujących także inne kraje, należy zaliczyć:

- zezwolenie na import mięsa wołowego – wydawane przez malezyjski Departament Usług Weterynaryjnych – DVS po przeprowadzeniu obowiązkowej inspekcji malezyjskich władz sanitarno-weterynaryjnych oraz religijnych (Agencja Rozwoju Islamu w Malezji – JAKIM) w zakładach produkcyjnych i na koszt producenta/dostawcy. Licencja eksportowa ma bardzo krótki okres ważności (maksymalnie do 60 dni). Cały proces produkcyjny i logistyczny musi spełniać wymogi zgodności z zasadami islamu *halal*;
- zezwolenie na import mięsa wieprzowego – wydawane przez malezyjski Departament Usług Weterynaryjnych – DVS po przeprowadzeniu fakultatywnej inspekcji malezyjskich władz sanitarno-weterynaryjnych w zakładach produkcyjnych i na koszt producenta / dostawcy. Malezyjskie licencje importowe mięsa wieprzowego udzielane są tylko członkom *Malezyjskiego Stowarzyszenia Importerów i Eksporterów Mięsa Wieprzowego – MAPPI* – (z doświadczeń przedstawicieli krajów członkowskich Unii Europejskiej akredytowanych w Malezji wynika, że na przestrzeni dłuższego czasu Stowarzyszenie MAPPI praktycznie nie przyjmuje do swego grona nowych członków, co *de facto* oznacza brak wydawania nowych licencji importowych);
- certyfikat zgodności z zasadami islamu *HALAL-MALAYSIA* – dotyczy żywności i napojów do bezpośredniego spożycia, półproduktów żywnościowych oraz wyrobów i półproduktów kosmetycznych. W lipcu 2011 roku Agencja Rozwoju Islamu w Malezji – JAKIM – Jabatan Kemajuan Islam Malaysia przekazała oficjalną informację o decyzji, uznającej Muzułmański Związek Religijny w RP, jako organ władny do certyfikowania ubojni oraz innych artykułów wyprodukowanych w Polsce, w tym towarów rolno-spożywczych zgodnie z zasadami islamu *HALAL-MALAYSIA*. ww. certyfikat nie jest wymagany przy imporcie: żywności (ewidentnie nieprzeznaczonej do spożycia przez muzułmanów, np. wieprzowina) oraz wyrobów kosmetycznych (wyprodukowanych na bazie alkoholu i tłuszczów ze zwierząt nieczystych – *najis*).
W takim przypadku niezbędne jest bardzo wyraźne oznaczenie produktu przeznaczonego na rynek malezyjski etykietą z napisem „*NON-HALAL*”;
- świadectwo fitosanitarne – przy imporcie żywności, wyrobów kosmetycznych i półwyrobów do ich dalszej produkcji. Świadectwo musi być zgodne z przepisami kraju pochodzenia;

- rejestracja wyrobów farmaceutycznych i kosmetycznych – dokonywana przez Ministerstwo Zdrowia Malezji, które po przeprowadzeniu badań podejmuje decyzję, czy produkt zostaje zaliczony do grupy kosmetyków, czy leków (np. w przypadku kremów dermatologicznych);
- holograficzne znakowanie leków – wprowadzono przy imporcie farmaceutyków z terenu Unii Europejskiej od 1 maja 2005 roku;
- homologacja – wyroby przemysłowe, na które zostały już opracowane normy malezyjskie (jest to proces ciągły), muszą posiadać homologację wydawaną przez Instytut Certyfikacji Malezji – SIRIM;
- preferowanie przez malezyjskich handlowców i klientów produktów znanych marek i znaków firmowych oraz kraju pochodzenia towaru.

Produkty te, niezależnie od ich jakości, mają znacznie łatwiejszą drogę dostępu do rynku malezyjskiego i są stosunkowo łatwo sprzedawane w obrocie wewnętrznym, uzyskując przy tym lepsze ceny. Ta nieformalna przeszkoda, niewątpliwie bardzo utrudnia dostęp polskich towarów na rynek malezyjski

W zakresie przetargów publicznych ograniczeniem jest dopuszczenie do nich w większości wypadków jedynie firm zarejestrowanych w Malezji i dodatkowo jeszcze, będących własnością rdzennych Malajów (*Bumiputra*). Na ogół dochodzi też wymóg rejestracji firmy w malezyjskich stowarzyszeniach branżowych, a w przypadku większych przetargów, także w Ministerstwie Finansów Malezji, jako dostawcy publicznego (występuje tu wiele różnych klas rejestracji, szczególnie wymaganych w budownictwie).

Opracowano na podstawie danych z Departamentu Promocji i Współpracy Dwustronnej Ministerstwa Gospodarki, 2014 r.

IZBY

- **EU-Malaysia Chamber of Commerce** <http://www.eumcci.com/>
- **Malaysia-Poland Business Association**
http://www.kualalumpur.trade.gov.pl/en/malaysia/article/detail,1425,Malaysia-Poland_Business_Association_-_MPBA.html

WAŻNE KONTAKTY

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Malezji

No. 10 Lorong Damai 9 Off Jalan Damai

55000 Kuala Lumpur, Malaysia

(adres korespondencyjny: P.O. Box 10052, 50704 Kuala Lumpur)

telefon: (+603) 2161 0805 / 2161 0780

fax: (+603) 2164 9924 / 2161 0779

e-mail: kualalumpur.amb.sekretariat@msz.gov.pl

www.kualalumpur.polemb.net

Ambasada Malezji w Polsce

ul. Gruzzińska 3
03-902 Warszawa
telefon: +48 22 617 4413
fax: +48 22 617 6256 / 616 0590
e-mail: mwwarsaw@poczta.neostrada.pl,
http://www.kln.gov.my/web/pol_warsaw/home

Embassy of Malaysia Trade Section (MATRADE)

ul. Złota 59
00-120 Warszawa
telefon: +48 22 222 1772
fax: +48 22 222 1764
www.matrade.gov.my

CIEKAWOSTKI

Przewodnik po rynku malezyjskim

<https://kualalumpur.trade.gov.pl/pl/MALEZJAPrzewodnikporynku>

Filmy o Malezji:

Kolory Malezji <http://vimeo.com/34142337>

Wschodnia Malezja <http://vimeo.com/34268907>

Portale turystyczne

<http://www.malezja.com.pl/category/ciekawostki>

http://malezja.lovetotravel.pl/malezja_ciekawostki

